

การคุ้มครองพยานในคดีอาญาตามหน้าที่และอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครอง

โดยนายมานะ สิมมา

การคุ้มครองพยานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างยิ่ง เนื่องจากพยานจะมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัย ถ้าให้การตามความเป็นจริง และให้ความร่วมมือในการเบิกความต่อศาล เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดไปลงโทษตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การคุ้มครองพยานในคดีอาญาของประเทศไทยดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ผู้มีสิทธิได้รับการคุ้มครองพยานในคดีอาญา คือบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งจะมาให้หรือได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาหรือศาลในการดำเนินคดีอาญา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ แต่มีให้หมายความรวมถึงจำเลยซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษและหลบหนี (มาตรา ๓)

(๒) สามी ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย และพยานได้ร้องขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพิจารณามาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวได้ตามความจำเป็นที่เห็นสมควร เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะไม่ให้ความยินยอม (มาตรา ๗)

๒. การคุ้มครองพยานมี ๒ มาตรการ ได้แก่

๒.๑ การคุ้มครองพยานมาตรการทั่วไป คือ การคุ้มครองให้พยานได้รับความปลอดภัย ให้รวมถึงการจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย เว้นแต่พยานจะไม่ให้ความยินยอมและการปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัวชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานได้ ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่สถานะและสภาพของพยานและลักษณะของคดีอาญาที่เกี่ยวข้อง

การแจ้ง การออกคำสั่ง และวิธีการที่เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นจะให้ความคุ้มครองแก่พยานตามคำขอ การประเมินพฤติการณ์ความไม่ปลอดภัย และการขยาย และการสิ้นสุด ซึ่งการคุ้มครองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี (มาตรา ๖)

๒.๒ การคุ้มครองพยานโดยใช้มาตรการพิเศษ ต้องเป็นพยานในคดีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๘)

(๑) คดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(๒) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๓) คดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือคดีความผิดฐานพรากเด็กหรือผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี

(๔) คดีความผิดเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรม ได้แก่ ความผิดฐานอั้งยี่และช่องโจรตามประมวลกฎหมายอาญา และให้หมายความรวมถึงความผิดอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการกระทำร่วมกันโดยกลุ่มอาชญากรที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบและมีการวางแผนช่วยเหลือเป็นขบวนการหรือองค์กรลับอย่างซับซ้อนและเป็นสัดส่วน

(๕) คดีความผิดที่มีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือโทษสถานหนักกว่านั้น

(๖) คดีซึ่งสำนักงานคุ้มครองพยานเห็นสมควรให้ความคุ้มครองพยาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน (มาตรา ๙)

๓. ผู้มีสิทธิขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นช่วยให้ความคุ้มครองแก่พยาน เมื่อเห็นว่าพยานอาจจะไม่ได้รับความปลอดภัยโดยได้รับความยินยอมของพยาน คือบุคคลดังต่อไปนี้ (มาตรา ๖)

- (๑) พยาน หรือบุคคลอื่นใดซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องกับพยาน
- (๒) พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา
- (๓) พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา
- (๔) พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา
- (๕) ศาล
- (๖) สำนักงานคุ้มครองพยาน

๔. สิทธิของพยานในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

- (๑) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยเมื่อถูกคุกคามในฐานะพยานในคดีอาญา รวมถึงผู้ใกล้ชิดของพยานในคดีอาญา
- (๒) สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม
- (๓) สิทธิที่จะได้รับเงินค่าตอบแทนจากการมาให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานสอบสวนหรือเบิกความต่อศาล
- (๔) สิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ชื่อเสียง ทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการเป็นพยานในคดีอาญา
- (๕) สิทธิที่จะได้รับเงินค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

๕. พนักงานฝ่ายปกครองมีหน้าที่และอำนาจในการคุ้มครองพยานในคดีอาญาอย่างไร

การคุ้มครองพยานมีหัวใจสำคัญ คือ ต้องได้รับความยินยอมจากพยานและพยานมีสิทธิเลือกหน่วยงานและเจ้าหน้าที่คุ้มครองพยานตามที่พยานไว้วางใจและเชื่อมั่นว่า พยานจะได้รับความปลอดภัยจากการให้การต่อพนักงานสอบสวนหรือเบิกความต่อศาล ดังนั้น พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕ จึงกำหนดให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อการนั้นให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงวางระเบียบการงานตามหน้าที่ กับให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กระทรวงมหาดไทย ได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติในการแจ้งและวิธีการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามคำขอ และการสิ้นสุดซึ่งการคุ้มครองพยาน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๕.๑ หน่วยงานคุ้มครองพยาน หมายความว่า กรมการปกครองหรือจังหวัด

๕.๒ หัวหน้าหน่วยงานคุ้มครองพยาน หมายความว่า อธิบดีกรมการปกครองหรือผู้ว่าราชการจังหวัด

๕.๓ การแจ้งขอให้คุ้มครองความปลอดภัย ในกรณีที่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ไม่ได้รับความปลอดภัยหรือถูกข่มขู่คุกคามอันเป็นผลจากการที่จะมาหรือได้มาเป็นพยานต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือศาล แล้วแต่กรณี มีความจำเป็นที่จะให้หน่วยงานคุ้มครองพยานของกระทรวงมหาดไทย คุ้มครองความปลอดภัย ให้พยานมีสิทธิร้องขอคุ้มครองความปลอดภัยได้โดยยื่นต่อหน่วยงานคุ้มครองพยาน ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำร้องขอที่สำนักงานการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง เพื่อเสนออธิบดีกรมการปกครองพิจารณาสั่งการ กรณีมีคำสั่งให้คุมครองพยานตามที่ร้องขอ ให้แจ้งผู้ร้องขอทราบ และจัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการคุมครองพยาน กรณีมีคำสั่งไม่เห็นชอบให้คุมครองพยาน ให้แจ้งผู้ร้องขอทราบ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำร้องขอที่ทำการปกครองจังหวัดหรือที่ทำการปกครองอำเภอ หรือที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เพื่อเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการ กรณีมีคำสั่งให้คุมครองพยานตามที่ร้องขอ ให้แจ้งให้ผู้ร้องทราบและจัดพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการคุมครองพยาน กรณีมีคำสั่งไม่เห็นชอบให้คุมครองพยาน ให้แจ้งให้ผู้ร้องขอทราบ

ในกรณีมีการร้องขอด้วยวาจาให้หัวหน้าหน่วยงานคุมครองพยานจัดให้มีการทำเป็นหนังสือ ตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานคุมครองพยานสั่งไม่รับคำร้อง หรือไม่เห็นชอบให้คุมครองพยาน ให้ผู้ยื่นคำร้องขอมีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุมครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ การร้องขอให้ทำเป็นหนังสือโดยให้ยื่นคำขอ ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบ

๕.๔ วิธีการให้ความคุ้มครองความปลอดภัย ผู้มีสิทธิร้องขอให้คุมครองพยานตามระเบียบนี้ ได้แก่

- (๑) พยานหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากพยาน
- (๒) บุคคลอื่นซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องกับพยาน
- (๓) พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาหรือพนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา
- (๔) ศาล
- (๕) สำนักงานคุมครองพยาน กระทรวงยุติธรรม

๕.๕ ขั้นตอนการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานของพนักงานฝ่ายปกครอง

กรณีผู้มีสิทธิร้องขอได้ยื่นคำขอให้หน่วยงานคุมครองพยานของกระทรวงมหาดไทย ให้หัวหน้าหน่วยงานคุมครองพยานจัดให้มีการคุ้มครองความปลอดภัยให้เหมาะสมแก่สถานะพยาน สภาพของพยาน และลักษณะของคดีอาญาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีอำนาจเปลี่ยนแปลงการคุ้มครองความปลอดภัยโดยการคุ้มครองความปลอดภัยให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นชุดคุ้มครองความปลอดภัยให้กับพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานให้ได้รับความปลอดภัยอันเป็นผลมาจากการที่เจมาหรือได้มาเป็นพยาน โดยให้กำหนดระยะเวลาให้ความคุ้มครองความปลอดภัยครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

(๒) จัดให้พยานอยู่ในสถานที่เหมาะสมอันเป็นที่อยู่อาศัยประจำของพยานหรือของบุคคลอื่นที่พยานไว้วางใจ หรือที่หัวหน้าหน่วยงานคุมครองพยานกำหนด โดยให้พยานได้รับความปลอดภัยมากที่สุด

(๓) ต้องปกปิด และรักษาความลับที่เกี่ยวกับชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานในการคุ้มครองความปลอดภัยพยาน

๕.๖ การวิเคราะห์สถานการณ์และขอเพิ่มมาตรการจากคุมครองพยานในคดีอาญา จากมาตรการทั่วไปเปลี่ยนเป็นมาตรการพิเศษ

ในกรณีที่ปรากฏแน่ชัด หรือเหตุอันควรสงสัยว่าพยานหรือบุคคลอื่นซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องกับในคดีอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติคุมครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ จะไม่ได้รับความปลอดภัย ให้หัวหน้าหน่วยงานคุมครองพยานดำเนินการยื่นคำร้องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เพื่อขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน ตามหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัติคุมครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งนี้ต้องได้รับความยินยอมของพยานให้ใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานด้วย

๕.๗ การสิ้นสุดลงซึ่งการคุ้มครองพยาน

การคุ้มครองพยานสิ้นสุดลงโดยความเห็นชอบของหัวหน้าหน่วยงานคุ้มครองพยาน ดังนี้

- (๑) พยานถึงแก่ความตาย
- (๒) บุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานโดยความยินยอมของพยานร้องขอ
- (๓) พหุติการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไปและไม่มีคามจำเป็นที่จะต้องให้

การคุ้มครองพยานอีกต่อไป

- (๔) พยานไม่ให้เกิดการเป็นพยานโดยไม่มีเหตุสมควร
- (๕) พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง
- (๖) พยานไม่ให้ความร่วมมือหรือฝ่าฝืนคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ชุดคุ้มครองพยาน
- (๗) สิทธิการฟ้องคดีอาญาที่พยานจะให้ข้อเท็จจริงระงับ
- (๘) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดอาญาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ (๕)

แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

(๙) มีเหตุอื่นใดที่หัวหน้าหน่วยงานคุ้มครองพยานเห็นสมควรโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการดำรงชีวิตตามปกติของพยาน

๕.๘ ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน

(๑) เมื่อหัวหน้าหน่วยงานคุ้มครองพยานจัดให้มีการคุ้มครองพยาน พนักงานเจ้าหน้าที่ชุดคุ้มครองพยาน พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามอัตราที่ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือ บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญากำหนดไว้

(๒) การตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายการคุ้มครองพยานของกระทรวงมหาดไทยให้กรมการปกครองเป็นหน่วยงานตั้งงบประมาณ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการคุ้มครองพยานให้อธิบดีกรมการปกครองโอนจัดสรรงบประมาณไปตั้งจ่ายยังคลังจังหวัดนั้น

๕.๙ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

- (๑) ราชการส่วนกลาง
 - (๑.๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย
 - (๑.๒) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
 - (๑.๓) ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
 - (๑.๔) อธิบดีกรมการปกครอง
 - (๑.๕) รองอธิบดีกรมการปกครอง
 - (๑.๖) ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง
 - (๑.๗) ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง และผู้อำนวยการส่วน กรมการปกครอง
 - (๑.๘) หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน เจ้าพนักงานปกครอง นิติกร กรมการปกครอง
 - (๑.๙) สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนและเจ้าหน้าที่สำนักผู้อำนวยการกองอาสารักษาดินแดน

กรมการปกครอง

- (๒) ราชการส่วนภูมิภาค
 - (๒.๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒.๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒.๓) ปลัดจังหวัด

(๒.๔) นายอำเภอ

(๒.๕) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

(๒.๖) จำจังหวัด

(๒.๗) ป้องกันจังหวัด

(๒.๘) เจ้าพนักงานปกครอง นิติกร กรมการปกครอง

(๒.๙) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

(๒.๑๐) สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนและเจ้าหน้าที่สำนักอำนวยการกองอาสารักษาดินแดน

กรมการปกครอง

๖. หน้าที่และอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองในการสนับสนุนการคุ้มครองพยานในคดีอาญาตามมาตรการพิเศษ

พนักงานฝ่ายปกครองอาจได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ได้รับมอบหมายให้คุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษได้ การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษซึ่งจะมีความเข้มข้นมากขึ้นกว่ามาตรการทั่วไป และจะต้องใช้วิธีการผสมผสานกันหลายวิธี ดังนี้

(๑) วิธีการด้านกายภาพเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมให้เกิดความปลอดภัยแก่พยานและครอบครัวของพยาน เช่น การจัดการสถานที่ที่ปลอดภัยให้พยานซึ่งอาจกระทำโดยการย้ายที่อยู่ของพยานและบุคคลใกล้ชิด การจัดหาอุปกรณ์ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรักษาความปลอดภัย

(๒) วิธีการด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดชุดเจ้าหน้าที่ไปคุ้มครองความปลอดภัยของพยาน มาตรการเกี่ยวกับการปกปิดที่อยู่ มาตรการรักษาความลับที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยาน

(๓) วิธีการด้านสถานะของพยานเกี่ยวกับการปกปิดหรืออำพรางสถานะตัวตนที่แท้จริงเป็นการอำพรางเพื่อมิให้ผู้อื่นล่วงรู้ตัวตนที่แท้จริงของพยาน เช่น การเปลี่ยนชื่อ สกุล หลักฐานทางทะเบียน การเปลี่ยนอาชีพการงานของพยานระหว่างและหลังจากที่มีการเบิกความไปแล้ว

พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ ให้ทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและภัยต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ ลักษณะความร้ายแรงของคดี และการก่ออาชญากรรมที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งรัฐบาลจะต้องดำเนินการป้องกันและปราบปราม สกัดกั้น และระงับยับยั้งให้ได้โดยเด็ดขาดเพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และความมั่นคงภายในประเทศ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ให้สำนักงานคุ้มครองพยานดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ย้ายที่อยู่หรือจัดหาที่พักอันเหมาะสม

(๒) จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรแก่พยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน รวมทั้งการดำเนินการเพื่อกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามคำขอของพยานด้วย

(๔) ดำเนินการเพื่อให้มีอาชีพ ให้มีการศึกษาอบรม หรือดำเนินการใดเพื่อให้พยานสามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามที่เหมาะสม

(๕) ช่วยเหลือในการเรียกร้องสิทธิที่พยานพึงได้รับ

(๖) ดำเนินการให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในระยะเวลาที่จำเป็น

(๗) ดำเนินการอื่นใดให้พยานได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับความคุ้มครองตามที่เห็นสมควร

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง (๓) เมื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้รับแจ้งจากสำนักงานคุ้มครองพยาน ให้หน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานนั้นกำหนด

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามที่สำนักงานคุ้มครองพยานแจ้งมา โดยให้ถือว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความลับ และห้ามมิให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยข้อมูลนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

การดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด และให้คำนึงถึงการดำรงชีวิตตามปกติของพยานด้วย”

ดังนั้น กรมการปกครอง (สำนักงานการสอบสวนและนิติการ และสำนักบริหารการทะเบียน) และจังหวัดทุกจังหวัด ต้องมีแผนและขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนภารกิจการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งมาตรการทั่วไปและมาตรการพิเศษให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อให้การคุ้มครองพยานในคดีอาญาของประเทศไทย สอดคล้องกับหลักการเรื่องการคุ้มครองพยานภายใต้อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (The United Nations Convention against Transnational Organized Crime) ที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๒๔ ซึ่งผลบังคับใช้แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ค.ศ. ๒๐๐๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖) ความว่า รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องใช้มาตรการทั้งหลายที่เหมาะสมภายในวิถีทางของตนเพื่อที่จะให้ความคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพแก่พยานจากการแกแค้นหรือข่มขู่ที่อาจเกิดขึ้นได้ในการดำเนินคดีอาญา ซึ่งพยานผู้นั้นเป็นผู้ให้การที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่ครอบคลุมภายใต้อนุสัญญานี้ และแก่ญาติและบุคคลอื่นที่ใกล้ชิดกับพยานผู้นั้นตามความเหมาะสม ถือเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการคุ้มครองพยานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมขององค์การสหประชาชาติ